

IV

(Teave)

TEAVE EUROOPA LIIDU INSTITUTSIOONIDELT, ORGANITELT JA ASUTUSTELT

NÕUKOGU

Nõukogu järeldused spordi panuse kohta ELi majandusse ning eeskätt noorte töötuse vastasesse võitlusesse ja sotsiaalsesse kaasatusse

(2014/C 32/03)

NÕUKOGU JA NÕUKOGUS KOKKU TULNUD LIIKMESRIIKIDE VALIT-SUSTE ESINDAJAD,

süvenev lõhe teatavate tööandjate poolt otsitavate oskuste ja paljudel potentsiaalsetel töötajatel olevate oskuste vahel.

I. OLLES TEADLIKUD EUROOPAS VALITSEVA NOORTE TÖÖTUSE PROBLEEMI TÕSIDUSEST JA NOORTE TÖÖTUSE TAGAJÄRGE-DEST:

1. Noorte töötus on jätkuvalt ELi ja selle liikmesriikide üks peamisi probleeme. Noorte töötuse määr oli 2013. aasta augustis 28-liikmelises ELis 23,3 %, ⁽¹⁾ kusjuures liikmesriikide vahel ja sama liikmesriigi piirkondade vahel esines suuri erinevusi ⁽²⁾.
2. Majanduskriisi negatiivne mõju noortele on olnud ebaproportsionaalselt suur. Kõikides ELi liikmesriikides on noorte töötuse määr üldjuhul palju kõrgem kui muude vanuserühmade puhul. 2012. aasta lõpus oli noorte töötuse määr 2,6 korda suurem kui üldine töötuse määr ⁽³⁾.
3. Nendel arengusuundumustel on tõsised tagajärjed mitte ainult asjaomastele isikutele, vaid ka ühiskonnale ja majandusele laiemalt. Pikaajaline töötus võib süvendada marginaalseerumist, mis toob kaasa vaesuse ja suurendab sotsiaalse tõrjutuse ohtu. Samuti on tõsiselt ohustatud kogukonnad, kuna tööturul mitteosalemise tulemusena võivad mõned noored loobuda kodanikuühiskonnas osalemisest, mis võib sotsiaalset killustatust veelgi süvendada.
4. Üks tähtsamaid raskusi, millega noored kriisi tagajärjel Euroopas silmitsi seisavad, on töökohtade ja töökogemuse nappusest tingitud probleem. Raskuseks on ka

II. TULETADES MEELDE, ET EUROOPA ÜLEMKOGU:

5. On tunnistanud, et noorte töötuse vastu võitlemine on eriline ja viivitamatu eesmärk, ning on rõhutanud, kuivõrd oluline on osutada vajalikku tähelepanu nende haavatavate noorte elanikkonnarühmade tööturul osalemisele, kes seisavad silmitsi spetsiifiliste väljakutsetega ⁽⁴⁾.

III. RÕHUTAVAD SPORDI VÕIMALUSI NENDE VÄLJAKUTSETEGA TEGELEMISEKS:

6. Spordiga tegelemisel omandavad noored konkreetseid isiklikke ja kutsealaseid oskusi ja pädevusi, mis suurendavad tööalast konkurentsivõimet. Need oskused ja pädevused hõlmavad õppima õppimist, sotsiaalseid ja kodanikupädevusi, juhtimisoskusi, suhtlemist, meeskonnatööd, distsipliini, loovust, ettevõtlikkust. Samuti annab sport kutsealaseid teadmisi ja oskusi sellistes valdkondades nagu turustamine, juhtimine, avalik ohutus ja turvalisus. Kõik need oskused ja pädevused toetavad aktiivselt noorte osalemist, arengut ja edasiminekut hariduses, koolituses ja tööhõives viisil, mis on tööturu seisukohalt asjakohane ja rakendatav ning tööandjate poolt väärtustatav ja soovitatav.
7. Traditsiooniliselt põhineb Euroopas sporditegevuse korraldamine, haldamine ja rakendamine vabatahtlikul tööel. Vastavalt 2011. aasta Eurobaromeetri uuringule ⁽⁵⁾ tegutseb ligi veerand vabatahtlikku tööd tegevatest inimestest (24 %) spordi valdkonnas. Spordi valdkonna

⁽¹⁾ Noorte töötuse määr on mõnes liikmesriigis enam kui 50 % ja mõnes piirkonnas enam kui 70 %, samas kui üksikutes piirkondades on see isegi alla 5 %.

⁽²⁾ http://epp.eurostat.ec.europa.eu/cache/ITY_PUBLIC/3-30082013-AP/EN/3-30082013-AP-EN.PDF

⁽³⁾ Vt joonealust märkust 2.

⁽⁴⁾ Euroopa Ülemkogu järeldused (27.–28. juuni 2013), EUCO 104/2/13 REV 2.

⁽⁵⁾ Eurobaromeetri eriuuring vabatahtliku töö ja põlvkondadevahelise solidaarsuse kohta, oktoober 2011.

vabatahtlikul töö, mida tehakse peamiselt rohujuure tasandil ja klubides, on tähtis sotsiaalne, majanduslik ja demokraatlik väärtus.

8. Sport paelub väga suurt hulka inimesi ning spordil puuduvad kultuurilised ja sotsiaalmajanduslikud piirid. Sport on oma olemuselt rahvusvaheline ning meelitab ligi palju erinevaid inimesi. Sellest tulenevalt on sport suurepärane vahend vähemusse kuuluvate ja marginaliseerunud elanikkonnarühmade integreerimiseks. Sport tekitab positiivseid emotsioone ning võib märkimisväärselt panustada kokkukuuluvustunde tekkimisse, mis aitab kogukondades saavutada stabiilsust, ühtekuuluvust ja rahu.
9. Spordisektoril, sealhulgas spordi valdkonna vabatahtlikul tegevusel, on riigi majanduses mõõdetav ja märkimisväärne majanduslik ning sotsiaalne väärtus. Üha rohkem leiab tõestust, et sport annab suure panuse Euroopa majandusse ning on majanduskasvu ja tööhõive oluline edendaja, tagades samas sotsiaalse ühtekuuluvuse ja heaolu ning andes seega selge panuse strateegia „Euroopa 2020” eesmärkide saavutamise (6).
10. Vastavalt hiljutisele kogu ELi hõlmanud uuringule majanduskasvu ja tööhõive kohta ELis (7) on spordiga seotud lisandväärtuse osakaal ELis 1,76 % (8). Spordiga seotud tööhõive osakaal ELis on 2,12 %. Kui mitmekordistavad mõjud arvesse võtta, ulatub spordi osakaal isegi kuni 2,98 % kogu üldisest lisandväärtusest ELis. Kõnealuse uuringu kohaselt on spordi osakaal Euroopa lisandväärtuses seega võrreldav põllumajanduse, metsanduse ja kalanduse sektori osakaaludega kokku, kusjuures iga kuuekümnes ELis toodetud ja teenitud euro on seotud spordiga.
11. Sport on vastupidav majandussektor. Spordis osalemine määr jääb majandustsükli eri etappides üsna stabiilseks. Spordi struktuuri moodustab spordiorganisatsioonide korraldatavate spordiürituste ja -tegevuste süsteem, mis ulatub rohujuure tasandi üritustest tipptaseme üritusteni. Need üritused on jätkuvalt populaarsed eeskätt noorte seas, isegi kui majandustingimused on rasked. Ehkki kõikuvad majandustingimused võivad spordiüritusi mõjutada, jääb spordiürituste ja -tegevuste raamistik stabiilseks.
12. Spordil on töökohtade loomise ja kohaliku majanduse arengu toetamise potentsiaal, mis avaldub spordiraja-

tiste ehitamises ja hooldamises, spordiürituste korraldamises, spordikaupade ja -teenuste tööstusharude tegevuses turul ning seonduvas tegevuses muudes sektorites. Juhul kui (kohaliku tasandi) spordiürituste ja -tegevustega seotud taristu on hoolikalt kavandatud ja mitmetarbeline ning omab selget visiooni tulevaste funktsioonide kohta, võib see aidata majandust stabiliseerida ja elavdada.

13. Spordil on ülekanduv mõju ka muudele sektoritele. Spordiüritustel ja meistrivõistlustel on üldiselt positiivne mõju sellistele sektoritele nagu turism, kultuur, transport, meedia, avalik taristu jne. Samuti suudavad need inimesi kokku viia ning luua ühtekuuluvustunde ja panna inimesi ühiselt kordaminekute üle rõõmustama. Seega võib sport olulisel määral aidata tõhustada ELi jõupingutusi praegustest majandusraskustest ülesäämiseks.

IV. TÕSTAVAD ESILE JÄRGMISED PÕHILISED POLIITILISED SÕNUMID:

14. Kuna spordisektor on majanduse seisukohast tähtis ja annab noortele – sealhulgas nendele noortele, kes on eriti haavatavad ja ebasoodsas olukorras – võimaluse omandada kasulikke oskusi ja teadmisi, võib sport mängida tähtsat rolli noorte töötuse pakilise probleemi lahendamises ja aidata kaasa majanduse elavnemisele. Eespool nimetatud väljakutsetega tegelemiseks on vaja mitmesuguseid meetmeid, millesse kaasatakse eri sidusrühmad.
15. Osalemine vabatahtlikus tegevuses ei asenda küll tasutatud tööd, kuid võib siiski anda kodanikele uusi oskusi, mõjutades seega positiivselt nende tööalast konkurentsivõimet ja tugevdades nende ühiskonda kuuluvuse tunnet. Noorte osalemine spordis eeskätt rohujuure tasandil kas sportlasena, abijõuna või korraldajana arendab tähtsaid individuaalseid oskusi ja pädevusi. Vabatahtlik tegevus spordis kui mitteformaalse ja informaalse õppimise viis aitab noortel omandada formaalharidust täiendavaid oskusi ja pädevusi.
16. Sport loob keskkonna, milles noored saavad neid oskusi lihvida, ning seega paraneb noorte tööalane konkurentsivõime ja tulevane tööviljakus ajal, mil tööturu tingimused on väga rasked, töövõimalusi on vähe ja tööoskuste arendamise võimalused on piiratud.
17. Osalemine spordis eeskätt rohujuure tasandil võimaldab noortel suunata oma energiat, lootusi ja loomuoast entusiasmi viisil, mis on konstruktiivne ja aitab edendada nende kogukondade elu. Osalemine spordis aitab toime tulla liikmesriikides muret tekitavate probleemidega, nagu sotsiaalne killustatus ja eelarvamused teatavate elanikkonnarühmade suhtes, seades noortele,

(6) Komisjoni uuring spordi mõjust majanduskasvule ja tööhõivele ELis (2012).

(7) Euroopa Komisjoni tellitud uuring spordi mõjust majanduskasvule ja tööhõivele ELis, SportsEconAustria juhitud konsortsium; lõpparuanne; november 2012.

(8) Vastavalt spordi Vilniuse definitsioonile; lai definitsioon: kõik tegevused, mille jaoks sporti on vaja sisendina, lisaks kõik tegevused, mis on sisendiks spordile, ning spordi statistiline definitsioon, nagu see on määratletud NACE klassifikaatoris 92.6 Rev.1.1.

eeskätt ilma tasustatud töökohata või vastava hariduse või koolitusega noortele positiivsed, konstruktiivsed ja kogukonnakesksed sihid.

18. Avaliku sektori rahast tehtavad väiksemahulised investeeringud kohalikesse spordirajatistesse ja kogukondade spordiklubide toetamine võib tuua märkimisväärset kasu tugevamate, turvalisemate ja sidusamate kogukondade näol.
19. Riigisiseste ja rahvusvaheliste spordiürituste korraldamisel osalemine ning kas kohaliku või riikliku sporditaristu arendamisse ja hooldamisse kaasatus võivad olla tähtsateks teguriteks uute töökohtade loomisel eeskätt noortele.

V. VASTUSENA PÕHILISTELE POLIITILISTELE SÕNUMITELE KUTSUVAD LIIKMESRIIKE ÜLES ASJAKOHASELT SUBSIDIAARSUSE PÕHIMÕTET ARVESTADES:

20. Vahetama häid kogemusi ja tavasid järgmistel teemadel:

- kuidas parandada noorte osalemist spordis ja ühiskonnas kohalikul tasandil eeskätt siis, kui noored lahkuvad formaalhariduse struktuuridest;
- kuidas vabatahtlik kaasatus spordiklubide ja -organisatsioonide töösse võib edendada nn pehmeid oskusi ja pädevusi;
- kuidas kaasatus sporditegevusse võib edendada turvalisemaid ja sidusamaid kogukondi;
- spordiorganisatsioonides õpipoisiõppe ja praktika korraldamine, mis motiveerib noori ning hõlbustab riigisisest ja piiriülest juurdepääsu tööturule.

21. Edendada poliitilisi meetmeid, mille eesmärk on arendada spordi abil tööks vajalikke oskusi. Sellega seoses toetama vabatahtlikke organisatsioone ja/või spordiklubisid, samuti sporditegevusi ja/või -üritusi rohujuure ja/või professionaalsel tasemel.

22. Uurima võimalusi, kuidas parandada tulevaste kutseliste ja vabatahtlike sporditöötajate haridusteel ja edendada õppimist töö käigus, eesmärgiga arendada riiklikes kvalifikatsiooniraamistikutes arvesse võetavaid oskusi. Nendele oskustele võiks viidata Euroopa kvalifikatsiooniraamistikus, et parandada rahvusvahelist läbipaistvust ja asjaomaste noorte liikuvust. Samuti tuleks uurida võima-

lusi spordis informaalset ja mitteformaalset õppimist teel omandatud oskuste arvessevõtmiseks.

23. Soodustama strateegilisi investeeringuid sporti, kasutades vajaduse korral võimalusi, mida pakuvad ELi rahastamisvahendid, sealhulgas ELi struktuurifondid (eeskätt Euroopa Sotsiaalfond ja Euroopa Regionaalarengu Fond) ning ELi finantsvahendid, nagu Euroopa Investeeringuspannga poolne rahastamine.
24. Edendada riigiasutustevahelist tulemuslikku koostööd valdkondades, mis tegelevad sotsiaalküsimuste, noorte, tööhõive ja majandusküsimustega, eesmärgiga tagada parem teadlikkus spordi sotsiaalsest ja majanduslikust rollist.

VI. KUTSUVAD LIIKMESRIIKE JA KOMISJONI ÜLES NENDE VASTAVATE PÄDEVUSTE PIRES JA ASJAKOHASELT SUBSIDIAARSUSE PÕHIMÕTET ARVESTADES:

25. Edendada haridus-, koolitus-, noorsootöö- ja tööhõive-ekspertide valdkonnaülest kaasamist eesmärgiga uurida oskuste ja pädevuste arendamist.
26. Kasutama täielikult ära programmi Erasmus+, mis pakub võimalusi isiklike ja kutsealaste oskuste ja pädevuste arendamiseks.
27. Uurima võimalusi, kuidas sporti saab sotsiaalse kaasatuse ja noorte tööhõive edendamiseks rahastada struktuurifondidest (eeskätt Euroopa Sotsiaalfondist ja Euroopa Regionaalarengu Fondist) või muudest ELi rahastamismehhanismidest (nagu Euroopa Investeeringuspannga poolne rahastamine); eeskätt peetakse siinkohal silmas linnades avalikuks kasutuseks mõeldud väiksemahulise sporditaristu arendamist ja vajaduse korral hooldamist, pöörates erilist tähelepanu sotsiaalselt ebasoodsas olukorras olevatele aladele. Selline väiksemahuline taristu saab aidata saavutada mitmesuguseid sotsiaalseid eesmärke, nagu töökohtade loomine, sotsiaalne kaasatus ja tervise parandamine.
28. Toetama dialoogi ja ühiseid algatusi peamiste sidusrühmadega, eeskätt spordiorganisatsioonidega, spordikau-pade tööstusharudega ja noorteorganisatsioonidega, et edasi arendada soodsat keskkonda, mis veenaks noori spordisektoris osalema.
29. Analüüsima, kuidas tulevikus ELi tasandil spordi valdkonnas tehtava töö kontekstis saaks kõige tulemuslikumalt tegeleda spordi panusega noorte oskuste arendamisse ja sotsiaalselt kaasavate kogukondade säilitamisse ajal, mil noorte töötuse määr on kõrge.

VII. VASTUSENA PÕHILISTELE POLIITILISTELE SÕNUMITELE KUTSUVAID KOMISJONI ÜLES:

30. Korraldama kõrgetasemelise valdkonnaülese seminari, millel käsitletakse spordi panust töökohtade loomisse ja töötuse, eeskätt noorte töötuse vastasesse võitlusse ELis.

 31. Ekspertide tasandil praegu toimuvast ELi koostööst lähtuvalt koostama uuringu spordi panusest noorte tööalasesse konkurentsivõimesse strateegia „Euroopa 2020” kontekstis.
-